

21.09.2012
toiminnanjohtaja Eki Karlsson

Helsingin kaupunki
Kirjaamo/Kaupunkisuunnitteluvirasto
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Viite: Hankenro 0692_1, HEL2012-005245, Oas 589-01/12.

Suomen Latu ry:n lausunto Helsingin kaupungin Kaupunkisuunnitteluviraston Keskuspuiston keskiosan asemakaavan ja asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Taustaa:

Helsingin Keskuspuisto on helsinkiläisten virkistyskäytön keidas, jonka ympärillä asuu useita kymmeniä tuhansia eri-ikäisiä ihmisiä. Puisto on ollut ja tulee olemaan läpi vuoden erilaisessa virkistys- ja hyötyliikuntakäytössä.

Keskuspuistoon kohdistuva virkistysmahdollisuuksien kysyntä on vuosien varrella kasvanut ja kasvaa yhä sen reunoille kasvaneiden asuinalueiden johdosta. Parasta aikaa Ilmalaan rakennetaan uusia kerrostaloja ja Pohjois-Pasilaan suunnitellaan 4 000 asukkaan ja 7 000 työssäkäyvän asuin- ja toimistoaluetta.

Ulkona luonnossa virkistäytyvien harrastusmuodot ja alueeseen kohdistuva virkistyskäyttöpaine ovat muuttuneet arkkitehti Bertel Jungin vuoden 1911 suunnitelman jälkeen ja muuttuvat yhä. Virkistysympäristön tulee muuttua mahdollisuuksien mukaan uusien tarpeiden mukana. Luonnon virkistyskäytöllä on merkittäviä vaikutuksia terveystalouteen ja yksittäisten ihmisten henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin.

Ehdotamme kaavassa huomioitaviksi seuraavat asiat:

- 1) Reittiverkoston suunnittelu ja kaavoitus
Pyydämme että Keskuspuiston keskiosan kaavoituksessa huomioidaan reitistöjen suunnittelu siten, että reitit vastaavat eri vuodenaikoina niihin kohdistuvaan kysyntään. Reittejä tulisi levittää turvallisuuden ja lisääntyneen käyttötarpeen mukaisesti.

Tällä hetkellä reittien kapeus ja metsän peitteisyys reittien päällä haittaavat paikoin hiihtoa ja estävät vapaan hiihtotyylin latujen teon kokonaan. Suomalaisista noin 42 % hiihtää, joten kysyntä

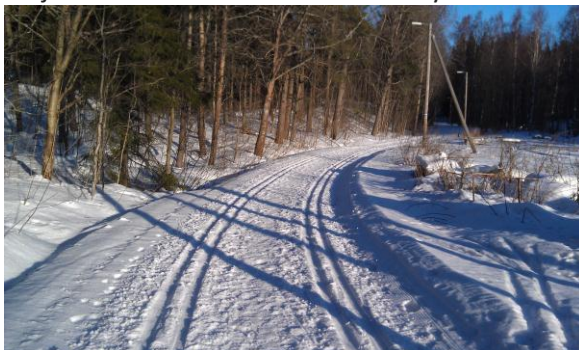
21.09.2012
toiminnanjohtaja Eki Karlsson

on suuri. Vilkas kävely- ja pyöräilykäyttö edellyttäisivät myös kesäaikana leveämpiä reittejä turvallisuuden säilymiseksi.

Lisäksi reittien kunnon ylläpito on huomattavasti helpompaa ja edullisempaa, jos reittejä avarretaan metsän peitteisyydestä.

Kuvat: Hiihtolatu 13.3.2012 Keskuspuiston ladut ovat roskaiset tuulisen yön jälkeen puiden varjostamassa kohdassa. Reitin leveys mahdollistaa vain perinteisen hiihtotyylin.

Kuva: Hiihtolatu Keskuspuistossa 13.3.2012 kohdassa jossa ei ole latua varjostavia puita. Latu toiminut koirien ulkoiluttamisreittinä ja kävelypolkuna.

Kuva: Keskuspuiston ulkoilureitti syksyllä 2012. Lehtien poisto vaatii ylläpitoa.

21.09.2012

toiminnanjohtaja Eki Karlsson

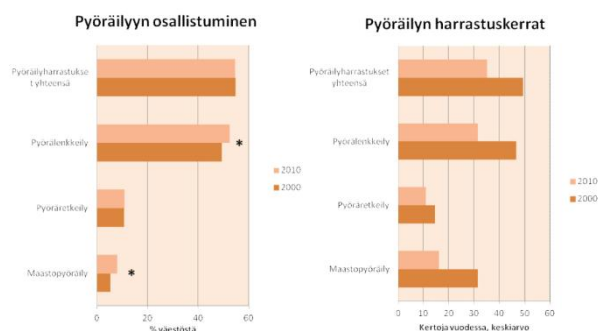
2) Keskuspuiston sisääntuloportit

Pyydämme että Keskuspuiston keskiosan kaavoituksessa suunnitellaan Keskuspuiston keskiosaan sisääntuloportit, joiden kautta voidaan erityisesti ohjata virkistyskäyttöä sisään Keskuspuiston alueelle. Sisääntuloporttien yhteydessä tulisi huomioida alueen saavutettavuus järjestämällä kevyen liikenteen väylät, bussipysäkit, parkkipaikat ja teiden turvalliset ylitykset siten, että ne tukevat alueen virkistyskäyttöä. Sisääntuloporttien läheisyydessä tulisi olla kuntoilutelineet, opaskartat ja kyltitykset sekä lähireiteillä tulisi huomioida ikäihmiset esimerkiksi penkeillä. Keskuspuistoon johtavia portteja voisivat olla esimerkiksi Maunulan maja, Pirkkola, Maunula, sekä Rajametsäntien ja Metsäläntien risteys. Portit voisivat toimia myös virkistyskäyttöä tukevin ja markkinoivina pisteinä.

3) Maastopyöräreitistö

Pyydämme että Keskuspuiston keskiosan kaavoituksessa suunnitellaan maastopyörille oma reittiverkosto. Maastopyöräilyn ohjaaminen tietyille reiteille vähentää alueen maapohjan kulumista ja ehkäisee vaaratilanteita nopeiden pyöräilijöiden ja muiden ulkoilulajien harrastajien välillä. Maastopyöräilyn määrä on viimeisen 10 vuoden aikana kasvanut kaksinkertaiseksi Suomessa (Kts taulukko Metla LVVI, 2010) ja Keskuspuiston keskiosassa moninkertaisesti. Suunniteltu reitistö voisi palveluiden johdosta mennä Maunulan majan tai ja Pirkkolan uimahallin lähetyviltä.

Pyöräilyharrastukset

* Muutos tilastollisesti merkitsevä, $p < 0.05$

14.3.2012

5

Taulukko: Metla LVVI 2010 ja 2000 tehtyjen kyselyn mukainen pyöräilyn harrastus Suomessa.

21.09.2012
toiminnanjohtaja Eki Karlsson

Kuva: Keskuspuiston läntisen pääreitit (talvisin ylläpidetty kävelyreitti) yli kulkeva maastopyöräreitti

4) Frisbee- ja jalkapallogolf-rata

Ehdotamme että kaavoituksessa suunnitellaan jalkapallo- ja frisbee-golf-rata Maunulan puiston lounaisosaan lumenvastaanottopaikan sijalle ja sen lähiympäristöön esimerkiksi maakaasuputken reitille, joka kulkee Metsäläntien vieressä Maunulan majan puolella. Helsingin alueella frisbee-golf radat ovat erittäin suosittuja ja niistä on selkeästi pulaa. Jalkapallogolftratoja ei Helsingin alueella ole.

Kuva: Osa ehdotettavasta frisbee- ja jalkapallogolf-radan alueesta

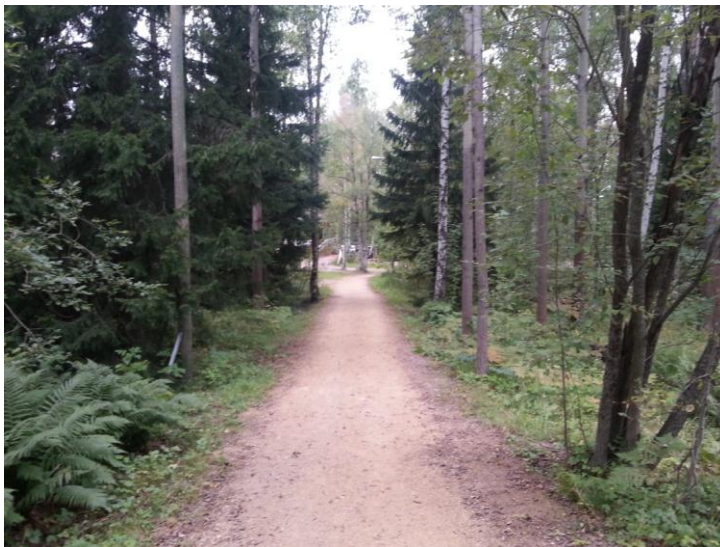
21.09.2012
toiminnanjohtaja Eki Karlsson

5) Maunulan majan ympäristön kaavoitus

a) Leveämpi reitti pururadalle

Pyydämme että Keskuspuiston keskiosan kaavoituksessa määritetään Maunulan majan pururadan leveys nykyistä suuremmaksi. Tämä mahdollistaisi vähintään yhteen suuntaan hiihdettävissä olevan vapaalla ja perinteisellä hiihtotyylillä hiihdettävän ladun.

Nykyinen reitti on liian kapea ja siksi pururata on talvisin vajaa käytössä vaikka alueella on wc- ja kahvilapalvelut. Tämä vähentäisi Paloheinän ylikuormitusta hiihtokausina ja tukisi kaupungin ilmastopoliittisia tavoitteita.

Kuva: Maunulan majan ympäristön pururata, joka ei vastaa leveydeltään luisteluhiihtoon vaadittavaa leveyttä.

b) Lasten pulkkamäki

Kaavoituksessa pyydetään mahdollistamaan perheille ja lapsille tarkoitettu pulkkamäki. Hyvä paikka olisi Maunulan majalta katsoen itään. Alueella ei ole ennestään pulkkamäkeä. Paloheinän pulkkamäen runsas käyttö on osoitus siitä että tällaisille mäille on kysyntää. Paloheinän mäki on kuitenkin vaarallinen alle kouluikäisille lapsille. Ehdotettu pulkkamäki korvaisi Maunulan vanhalla hyppymäellä sijainneen pulkkamäen, jota ei voida enää käyttää maaluolan sisäänmenoaukon rakennelmien takia.

21.09.2012
toiminnanjohtaja Eki Karlsson

Kuva: Maunulan majan vieressä olevan mäki, joka voitaisiin suunnitella ja toteuttaa turvallisesti pulkkamäeksi.

c) Kuntoiluvälineet ja lastenleikkivälineet

Pyydämme että Keskuspuiston keskiosan kaavoituksessa huomioidaan asianmukaiset alueet kuntoiluvälineille lasten kiipeilypaikalle ja leikkitelineille Maunulan majan lähiympäristöön.

Kuva: Maunulan majan kuntoiluvälineet 31.8.2012

21.09.2012
toiminnanjohtaja Eki Karlsson

d) Uudet liikuntakentät

Pyydämme että Keskuspuiston keskiosan kaavoituksessa varataan Maunulan majan lähialueelle paikka monitoimikentälle, jolla voitaisiin pelata esimerkiksi koripalloa, sählyä tai jalkapalloa.

Kuva: Maunulan majan lentopallokentät 31.8.2012

e) Maunulan alueen luontopolku

Pyydämme että Keskuspuiston keskiosan kaavoituksessa huomioidaan Maunulan luontopolku. Maunulan maja toimisi yhtenä lähtöpisteenä. Luontopolulla olisi merkitystä esimerkiksi lähiseutujen kouluille ja päiväkodeille. Lisätietoja osoitteesta:

<http://www.helsinginlatu.fi/maunulan-luontopolku/>

Kuva: Nykyisen luontopolun kyltti

21.09.2012
toiminnanjohtaja Eki Karlsson

f) Maunulan majan kevyenliikenteen ohjaus

Pyydämme että Keskuspuiston keskiosan kaavoituksessa huomioidaan Pohjois-Pasilaan suunnitteilla oleva uusi asuinalue (4 000 asukasta ja 7 000 työpaikkaa) sekä sieltä Keskuspuistoon ohjautuva jalankulku- ja pyöräliikenne. Kevyt liikenne ohjautuu Metsäläntien yli Postitaipaleen ja Maunulan majan välistä kohti Maunulan majaa.

Kuva: Metsäläntien väliaikainen suojatie Maunulan majan kohdalta. Kulkua käytettiin vakiosti jo ennen siltatyön johdosta rakennettua väliaikaista suojatien rakentamista, vaikka siinä ei ollut suojatietä. Tämä lyhykäisyydessään siksi, että Maunulan majalle suoriin reitti kulkee kuvan oikeasta laidasta päättyvästä hiekkatiestä tätä kautta.

g) Valaistus

Pyydämme että Keskuspuiston keskiosan kaavoituksessa mahdollistetaan Maunulan majan ympäristön valaistus nykyistä laajemmin. Tällä vastataan pimeän vuodenajan virkistyskäyttötarpeisiin.

21.09.2012
toiminnanjohtaja Eki Karlsson

h) Lumenkaatopaikka

Kaavamuutoksessa ehdotetaan Maunulanpuiston luoteisosaan pysyvää lumenvastaanottopaikkaa.

Mielestämme tätä ei pitäisi hyväksyä, koska

- lumenvastaanottopaikka ei vastaa keskuspuiston peruskäyttötarkoitusta, joka on alueen turvaaminen ulkoilu- ja virkistyskäyttöä varten. Helsingin kaupunginvaltuusto päätti vuonna 2002 että Keskuspuiston jatkosuunnittelun lähtökohtana on se, ettei Keskuspuiston kokoa pienennetä eikä alueelle rakenneta. Lumenvastaanottopaikka on selkeästi tätä periaatetta vastaan
- lumenvastaanottopaikka ei ole virkistyskäytölle ja ulkoilulla käyttökelpoista aluetta
- lumen vastaanottopaikka
- lisää raskasta liikennettä alueella yleisesti ja tuo kuorma-autoja keskuspuiston virkistysalueille
- lumenvastaanottopaikka aiheuttaa melua ja maisemallisia haittoja lumenvastaanottopaikka
- aiheuttaa vaaratilanteita, kun kuorma-autot ajavat keskuspuiston yhden pääreitit yli lumenvastaanottopaikka tuhoaa alkuperäistä luontoa ja vaikuttaa ympärillä olevaan luontoon.
- Sulava lumi aiheuttaa kentän vieressä kulkevaan reitistöön tierikkoja.

Kuva: Väliaikaisen lumenvastaanottopaikan kuorma-autoreitin ylityspiste läntisen keskuspuiston pääulkoilureitin yli

21.09.2012
toiminnanjohtaja Eki Karlsson

Lumen vastaanottoaikan sijasta ehdotamme, että kyseinen alue

- tulisi varata niin kesäisin kuin talvisin virkistyskäyttöön. mm. vuonna 2012 ko alueelle on vedetty Halsteri, jossa kävi satoja lapsia hiihtämässä.
- Kesällä kohde tulisi varata esimerkiksi frisbeegolfille ja erilaisille nurmipeleille.

Kuva: Metsälän väliaikainen lumenvastaanotto piste 31.8.2012

6) WC:t

Virkistysinfran yksi perusasioita on, että alueella on wc-tilat käytössä. Keskuspuiston eteläisessä keskiosassa (Metsäläntien ja Pirkkolan tien välinen alue) ei ole lähtökohtaisesti yleisiä wc:tä käytössä. Maunulan maja ja siihen liittyvän kahvilan wc:t ovat Helsingin Ladun ja yksityisen yrityksen lyhyiden aukioloaikojen puitteissa auki. Maunulan maja on hieman syrjässä pääreitiltä joka pienentään kohteen taloudellista kannattavuutta ja aukioloaikojen pidentämisen mahdollisuuksia. Pyydämme huomioimaan kaavoituksen suunnittelussa wc-tilat tai nykyisten wc:den paremman saatavuuden muuttamalla esimerkiksi läntistä pääreitistöä kulkemaan Maunulan majan kautta kohti Pirkkolantie ja Metsäpurontietä.

21.09.2012
toiminnanjohtaja Eki Karlsson

7) Opasteet

Kaavoitusta tehdessänne pyydämme huomioimaan että opasteet ja niiden sijoitus on tärkeä osa virkistysinfraa. Suurin yksittäinen syy miksi uudet ulkoilijat eivät päädy Keskuspuistoon johtuu siitä että he pelkäävät eksyvänsä siellä. Tämä on myös suurin yksittäin toimenpide, jolla saadaan määrällisesti uusia ulkoilijoita Keskuspuistoon keskiosaan. Tähän tarvitaan erillinen toteutus ja ylläpitosuunnitelma. Tässä on huomioitava myös eri kielet. Kyltityksen suunnittelun myötä tietyille reiteille voidaan tehdä reittiluokitus. Lisätietoja: http://www.suomenlatu.fi/suomen_latu/ulkoilun-olosuhdetyo/reittiluokittelu/

Suomen Latu ry kiittää että se on saanut mahdollisuuden osallistua Keskuspuiston keskiosan asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Olemme valmiina tulevaisuudessakin antamaan oman asiantuntemustamme Keskuspuiston kehittämiseen.

toiminnanjohtaja Eki Karlsson
Suomen Latu ry